

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ : ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

2011-12

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος περιλαμβάνει δύο κύκλους:
α) **Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.)** και
β) **Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ.)**

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών περιλαμβάνει τις παρακάτω ειδικεύσεις:

Α. Στον κλάδο της Ιστορίας:

1. Αρχαία Ιστορία, 2. Βυζαντινή και Μεσαιωνική Ιστορία, 3. Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική και Παγκόσμια Ιστορία, 4. Ιστορία Χωρών Χερσονήσου του Αίμου – Τουρκολογία, 5. Λαογραφία και Κοινωνική Ανθρωπολογία.

Β. Στον κλάδο της Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

1. Προϊστορική Αρχαιολογία, 2. Κλασική Αρχαιολογία, 3. Βυζαντινή Αρχαιολογία, 4. Ιστορία της Τέχνης.

Προϋποθέσεις εγγραφής και προσόντα υποψηφίων:

1. Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών εγγράφονται πτυχιούχοι του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΑΠΘ, καθώς και όλων των άλλων Τμημάτων των Α.Ε.Ι. της Ημεδαπής ή ισότιμων Τμημάτων της Αλλοδαπής.
2. Για να γίνει κανείς δεκτός στον **Α΄ κύκλο** που οδηγεί σε Μ.Δ.Ε. πρέπει να επιτύχει σε **γραφτές εισαγωγικές εξετάσεις σε δύο (2) μαθήματα της Ειδίκευσης.**

Η ύλη των εξετάσεων δημοσιοποιείται έξι (6) μήνες πριν από τις εξετάσεις.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή στις εξετάσεις των δύο (2) μαθημάτων της ειδίκευσης είναι η επιτυχής συμμετοχή σε γραπτή εξέταση μιας Ξένης Γλώσσας (Αγγλικής, Γαλλικής, Γερμανικής και Ιταλικής). Οι υποψήφιοι εξετάζονται σε ξενόγλωσσο κείμενο συναφές προς τις ειδικεύσεις του Προγράμματος. Απαλλάσσονται της εξέτασης όσοι για τη Γαλλική γλώσσα είναι κάτοχοι πτυχίου επιπέδου DALF C2 ή DHEF, για την Αγγλική Proficiency, για τη Γερμανική Zentralfreigabeprüfung (ZOP) ή Kleines Deutsches Sprachdiplom (KDS) και για την Ιταλική Diploma Superiore.

3. Οι **εξετάσεις** του Α΄ κύκλου του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών γίνονται κατά το μήνα **Οκτώβριο**.
4. Οι **αιτήσεις** των υποψηφίων κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος **από 1 έως και 30 Σεπτεμβρίου** κάθε έτους. Στην αίτηση αναφέρεται και η Ξένη Γλώσσα στην οποία επιθυμεί να εξετασθεί ο υποψήφιος.
5. Κριτήρια επιλογής για την εγγραφή στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, που οδηγεί στη λήψη Μ.Δ.Ε., με τα αντίστοιχα ποσοστά αξιολόγησης είναι τα ακόλουθα:
Ι. Για τους πτυχιούχους του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας και των αντίστοιχων Τμημάτων των Ελληνικών Α.Ε.Ι.:

α. Η επιτυχής συμμετοχή στις Εισαγωγικές Εξετάσεις, με ποσοστό αξιολόγησης 40%, από το οποίο 20% αντιστοιχεί σε καθένα από τα δύο μαθήματα Ειδίκευσης. Θεωρείται ότι επέτυχε ο υποψήφιος όταν ο μέσος όρος των βαθμών των δύο εξεταστών σε καθένα από

τα δύο μαθήματα της Ειδίκευσης είναι τουλάχιστον έξι (6) στη βαθμολογική κλίμακα μηδέν έως δέκα (0-10). Η εξέταση της ξένης γλώσσας προηγείται και δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις των δύο (2) μαθημάτων ειδίκευσης καθώς και στην προφορική συνέντευξη, έχουν μόνο οι επιτυχόντες στην ξένη γλώσσα.

β. Ο βαθμός του πτυχίου (40%).

γ. Ερευνητική δραστηριότητα και εμπειρία, γνώση άλλων ξένων γλωσσών, προφορική συνέντευξη (20%).

II. Για τους πτυχιούχους άλλων Τμημάτων της Ημεδαπής που δε διαθέτουν μαθήματα Ειδίκευσης:

α. Η επιτυχής συμμετοχή στις Εισαγωγικές Εξετάσεις και με κριτήρια όπως και στην παράγρ. 5, Ια του παρόντος άρθρου (40%).

β. Ο βαθμός του πτυχίου (40%).

γ. Προφορική συνέντευξη, γνώση άλλων ξένων γλωσσών και λοιπά προσόντα (20%).

δ. Υποχρεώνεται να παρακολουθήσει έναν αριθμό προπτυχιακών μαθημάτων που ορίζει η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης του Τμήματος.

III. Οι αλλοδαποί πτυχιούχοι συγγενών Τμημάτων ξένων πανεπιστημίων εισάγονται πέραν του αριθμού των θέσεων εισακτέων. Ο αριθμός αυτός δεν θα ξεπερνά το ήμισυ των θέσεων κάθε ειδικότητας.

Κριτήρια εισαγωγής είναι:

α. Ο βαθμός του πτυχίου (40%).

β. Προφορική συνέντευξη και λοιπά προσόντα (20%).

γ. Επαρκής γνώση της Ελληνικής Γλώσσας (30%), η οποία θα πιστοποιείται ύστερα από εξέταση από ειδική επιτροπή, η οποία ορίζεται από την Γ.Σ.Ε.Σ.

δ. Επαρκής γνώση άλλων γλωσσών (10%).

ε. Σύμφωνη γνώμη μέλους ΔΕΠ του Τμήματος που του έχει ανατεθεί μεταπτυχιακό έργο.

στ. Ισοτιμία από Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. (πρώην ΔΙΚΑΤΣΑ).

IV. Οι αλλοδαποί πτυχιούχοι Τμημάτων Ελληνικών Α.Ε.Ι. ακολουθούν τον τρόπο επιλογής των Ελλήνων πτυχιούχων της Ημεδαπής.

V. Οι υπότροφοι του Ι.Κ.Υ. εισάγονται ύστερα από επιτυχή συμμετοχή στις εισαγωγικές εξετάσεις, πέραν των προκηρυχθεισών θέσεων.

Η διαδικασία επιλογής ολοκληρώνεται ως τις **20 Οκτωβρίου** εκάστου έτους.

6. Στο Μεταπτυχιακό κύκλο που οδηγεί σε **Διδακτορικό Δίπλωμα** εγγράφονται οι ήδη κάτοχοι του Μ.Δ.Ε. του Τμήματος, που επιθυμούν να συνεχίσουν για την απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος, είτε άλλου αναγνωρισμένου ισότιμου ημεδαπού ή αλλοδαπού Πανεπιστημίου **με αίτησή τους.**

Για την επιλογή συνεκτιμώνται τα εξής κριτήρια:

α. Ο γενικός βαθμός του Μεταπτυχιακού Διπλώματος. Γίνονται δεκτοί οι κάτοχοι Μεταπτυχιακού Διπλώματος με βαθμό **ΛΙΑΝ ΚΑΛΩΣ** και **ΑΡΙΣΤΑ**.

β. Τυχόν ερευνητική ή συγγραφική δραστηριότητα.

γ. Σύμφωνη γνώμη μέλους ΔΕΠ του Τμήματος που θα βεβαιώνει για την εν γένει ερευνητική δραστηριότητα και τη γνώση ξένων γλωσσών. Ο πίνακας των επιτυχόντων ανακοινώνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος.

Σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να γίνονται δεκτοί σε κενές θέσεις με αιτιολογημένη Εισήγηση της Επιτροπής Επιλογής και απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνοψης για απόκτηση Δ.Δ., υποψήφιοι χωρίς Μ.Δ.Ε., εφόσον κριθεί ότι καλύπτουν τις προϋποθέσεις Μ.Δ.Ε. με το ερευνητικό και συγγραφικό τους έργο.

Οι ενδιαφερόμενοι **υποβάλλουν αίτηση**, στην οποία αναφέρουν το γνωστικό αντικείμενο, στη Γραμματεία του Τμήματος **από 1 έως 30 Οκτωβρίου** κάθε έτους.

Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

Κλάδος Ιστορίας

Ειδικεύσεις:

1. Αρχαία Ιστορία	Θέσεις	7
2. Βυζαντινή και Μεσαιωνική Ιστορία	Θέσεις	8
3. Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική και Παγκόσμια Ιστορία	Θέσεις	7
4. Ιστορία Χωρών Χερσονήσου του Αίμου και Τουρκολογία	Θέσεις	4
5. Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας	Θέσεις	4
.....		
Σύνολο		30

Κλάδος Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Ειδικεύσεις:

1. Προϊστορική Αρχαιολογία	Θέσεις	7
2. Κλασική Αρχαιολογία	Θέσεις	9
3. Βυζαντινή Αρχαιολογία	Θέσεις	7
4. Ιστορία της Τέχνης	Θέσεις	7
.....		
Σύνολο		30

Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΥΛΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
2011-12

Τα μαθήματα και η ύλη των εξετάσεων των υποψηφίων για Μεταπτυχιακές Σπουδές Α΄ κύκλου Παν/κού έτους 2011-12 έχουν ως εξής:

A. ΚΛΑΔΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

1. Ειδίκευση Αρχαίας Ιστορίας

Μάθημα 1^ο: α) *Αρχαία Ελληνική Ιστορία: από την Μυκηναϊκή έως το τέλος της Ελληνιστικής Εποχής.*

β) *Μετάφραση και ιστορικός σχολιασμός χωρίου από το ιστορικό έργο του Θουκυδίδη (Θουκυδίδου «Ιστορίαι»).*

Μάθημα 2^ο: α) *Ρωμαϊκή Ιστορία: Από την εποχή των Γράκχων ως το τέλος της δυναστείας των Αντωνίνων.*

β) *Μετάφραση και ιστορικός σχολιασμός χωρίου από την ιστορική βιογραφία: Πλουτάρχου «Πομπήιος».*

2. Ειδίκευση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Ιστορίας

Μάθημα 1^ο: *Ιστορία της Μέσης Βυζαντινής Περιόδου*

α) *Δυναστείες Ισαύρων, Αμορίου και Μακεδονική (717-1025)*

β) *Κείμενα: Θεοφάνης, εκδ. DE BOOR, σελ. 391-503 και Συνεχιστής*

Θεοφάνους (C.B.), σελ. 3-277.

Μάθημα 2^ο: *Ιστορία της Ύστερης Βυζαντινής Περιόδου*

α) *Ιστορία περιόδου 1081-1261.*

β) *Κείμενα: Ιω. Ζωναράς III (εκδ. Βόννης) σ.726-768, Νικήτας Χωνιάτης (εκδ.*

J. Van Dielen) σ. 1-47, 175 – 222 και 502-564, Γεώργιος Ακροπολίτης (εκδ. A.Heisenberg) σ. 153-189.

3.Ειδίκευση Νεότερης και Σύγχρονης Ελληνικής και Παγκόσμιας Ιστορίας

Μάθημα 1^ο: *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού (15^{ος}-20^{ος} αιώνας)*

Μάθημα 2^ο: *Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία (15^{ος}-20^{ος} αιώνας)*

4. Ειδίκευση Ιστορίας Χωρών Χερσονήσου του Αίμου και Τουρκολογία

Μάθημα 1^ο: *Η Χερσόνησος του Αίμου από τα μέσα του 14^{ου} αι. μέχρι και τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο*

Μάθημα 2^ο: *Ιστορία της οθωμανικής αυτοκρατορίας και του τουρκικού κράτους*

5. Ειδίκευση Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

Μάθημα 1^ο: *Θεωρία και Ιστορία της Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας.*

Μάθημα 2^ο: *Θεωρία Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας: 1. Προφορική λαϊκή λογοτεχνία 2. Κοινωνική οργάνωση και 3. Υλικός πολιτισμός (τεχνολογία και τέχνη).*

B. ΚΛΑΔΟΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

1. Ειδίκευση Προϊστορικής Αρχαιολογίας

Μάθημα 1^ο: *Νεολιθικός Πολιτισμός*

Η οργάνωση του χώρου και η αρχιτεκτονική κατά τη Νεολιθική περίοδο στο Αιγαίο.

Μάθημα 2^ο: *Οι πολιτισμοί της Εποχής του Χαλκού.*

Οι ανακτορικές κοινωνίες του Αιγαίου: Νεοανακτορική περίοδος στην Κρήτη και ανακτορική Μυκηναϊκή περίοδος. Αρχιτεκτονική και οργάνωση του Χώρου, υλικός πολιτισμός.

2. Ειδίκευση Κλασικής Αρχαιολογίας

Μάθημα 1^ο: *ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ: Οργάνωση του ιερού χώρου στην Αττική.*

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

G. Gruben, Ιερά και ναοί των αρχαίων

Ελλήνων (μτφρ. Δ. Ακτσελή) (Αθήνα 2000)

J. Travlos, Pictorial dictionary of Ancient Athens (London 1971)

Μάθημα 2^ο: *α) ΠΛΑΣΤΙΚΗ: Αρχαϊκή και πρώιμη κλασική περίοδος*

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

C. Rolley, Η ελληνική γλυπτική (Αθήνα 2006)

β) ΚΕΡΑΜΙΚΗ: Οργάνωση κεραμικών εργαστηρίων και εμπόριο αγγείων

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

I. Scheibler, Ελληνική κεραμική: παραγωγή, εμπόριο και χρήση

των αρχαίων ελληνικών αγγείων (μτφρ. Ε. Μανακίδου) (Αθήνα 1992)

3. Ειδίκευση Βυζαντινής Αρχαιολογίας

Μάθημα 1^ο: *Βυζαντινή Αρχιτεκτονική*

Υλη: Αρχιτεκτονική της παλαιοχριστιανικής, της πρώιμης, της μέσης και ύστερης βυζαντινής περιόδου.

Μάθημα 2^ο: *Βυζαντινή Ζωγραφική*

Υλη: Μνημειακή Ζωγραφική (τοιχογραφίες και εντοίχια ψηφιδωτά της παλαιοχριστιανικής, της πρώιμης, της μέσης και ύστερης βυζαντινής περιόδου).

4. Ειδίκευση Ιστορίας της Τέχνης

Μάθημα 1^ο: *Ιταλική Τέχνη (ζωγραφική- γλυπτική – αρχιτεκτονική) 14^{ος}-15^{ος}-16^{ος} αιώνες.*

Μάθημα 2^ο: *Η Τέχνη στον 19^ο και 20^ο αιώνα (δεν περιλαμβάνεται η αρχιτεκτονική).*

Οι υποψήφιοι οι οποίοι δεν είναι κάτοχοι πτυχίου επιπέδου Proficiency, DALF C2 ή DHEF, Zentrale Oberstufenprüfung (ZOP) ή Kleines Deutsches Schpachdiplom (KDS), Diploma Superiore θα εξεταστούν σε μία ξένη γλώσσα (Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική ή Ιταλική), σε ξενόγλωσσο κείμενο συναφές προς τις ειδικεύσεις του Προγράμματος.

Οι Εξετάσεις στη ξένη γλώσσα θα διεξαχθούν πριν από τις εξετάσεις των Μαθημάτων των Ειδικεύσεων.

Οι αποτυγόντες στη ξένη γλώσσα δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις των άλλων δύο μαθημάτων.

Οι εξετάσεις θα διεξαχθούν το πρώτο δεκαήμερο του Οκτωβρίου 2011.

Οι αιτήσεις των υποψηφίων θα υποβληθούν στη Γραμματεία του Τμήματος από 1 έως 30 Σεπτεμβρίου 2011.